

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4118/2020
12.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драган Крстић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи савет судства – Основни суд у Врању, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Лесковцу, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 2745/19 од 13.04.2020. године, у седници већа одржаној дана 12.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Врању Гж 2745/19 од 13.04.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Вишег суда у Врању Гж 2745/19 од 13.04.2020. године

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању Прр1 215/19 од 11.09.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да на име новчаног обештећења за имовинску штету која је изазвана повредом права на суђење у разумном року у предмету Општинског, сада Основног суда у Врању И 858/17, раније И 2029/09, исплати тужили: на име неисплаћених 17 рата из споразума о регулисању међусобних права и обавеза по основу рада износ од 91.495,61 динар са законском затезном каматом од 01.03.2009. године до исплате; на име отпремнине при одласку у пензију износ од 129.031,00 динара са законском затезном каматом од 01.03.2009. године до исплате; на име трошкова парничног поступка износ од 17.671,85 динара са законском затезном каматом од 02.10.2009. године до исплате и на име трошкова извршења износ од 12.966,75 динара са законском затезном каматом од 11.06.2019. године до исплате, све у року од 8 дана по пријему пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев за веће износе од износа досуђених у ставу првом изреке, и то: на име трошкова парничног поступка за износ од 53.015,58 динара са затраженом законском каматом на одбијени износ, на име трошкова извршног поступка за износ од 38.900,25 динара са затраженом законском затезном каматом на одбијени износ, као и за законску затезну камату на признати износ трошкова извршног поступка од 12.966,75 динара почев од

16.12.2009. године до 10.09.2019. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да на име накнаде трошкова парничног поступка плати тужилји износ од 13.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана по пријему отправка пресуде.

Пресудом Вишег суда у Врању Гж 2745/19 од 13.04.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Врању Прр1 215/19 од 11.09.2019. године у првом и трећем ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилје и потврђена пресуда Основног суда у Врању Прр1 215/19 од 11.09.2019. године у другом ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужилје изјављена против става првог изреке пресуде Основног суда у Врању Прр1 215/19 од 11.09.2019. године. Ставом четвртим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Према наведеној одредби, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права (посебна ревизија).

У конкретном случају, уз посебну ревизију тужилје приложене су одлуке које потврђују неуједначено поступање истог другостепеног суда у истоветним чињенично-правним споровима. Због тога је, по оцени Врховног касационог суда о изјављеној ревизији потребно одлучивати ради уједначавања судске праксе, па је зато и одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да тужилјина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Поднетом тужбом тужилја тражи накнаду материјалне штете, због утврђене повреде права на суђење у разумном року у поступку извршења ради наплате новчаног потраживања из радног односа код извршног дужника – предузећа са већинским државним капиталом. Тражена висина штете обухвата и укупне трошкове поступка, досуђене извршном исправом, са припадајућом затезном каматом и укупне трошкове извршног поступка, одређене донетим решењем о извршењу, који нису наплаћени у судском извршном поступку.

Одредбом члана 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење. Према другом ставу тог

члана, одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року је објективна.

Циљ накнаде материјалне штете је да се у имовини оштећеног успостави стање које је било пре него што је штета настала (члан 185. Закона о облигационим односима). То је основно начело одштетног права и оно забрањује да накнада штете буде већа од стварно настале штете. Означено начело, примењено у овом случају, успоставља обавезу тужене да накнади штету у висини тужиљиног новчаног потраживања из радног односа досуђеног извршном исправом, које није наплаћено у извршном поступку, и само део трошкова насталих у парничном и извршном поступку. У погледу накнаде штете – парничних трошкова и трошкова извршења, ненаплаћених у извршном поступку, тужиља, као један од више активних супарничара који су једном тужбом тражили наплату новчаних потраживања из радног односа, а затим поднели и један предлог за извршење, није солидарни поверилац. Сагласно члану 425. Закона о облигационим односима, солидарност поверилаца се не претпоставља, већ мора бити уговорена или законом одређена.

Извршном исправом донетом у парничном поступку није одређена солидарност тужилаца у том поступку као поверилаца парничних трошкова, а то није учињено ни донетим решењем о извршењу у погледу трошкова одређених тим решењем. Према одредбама Закона о парничном поступку, одлука о трошковима поступка у којем су учествовали супарничари зависи од облика супарничарства.

Тужиља је у парничном поступку који је окончан правноснажном пресудом Општинског суда у Врању, имала положај формалног активног супарничара из члана 199. став 1. тачка 2. тада важећег ЗПП. Између тужилаца у том спору није постојала солидарност у односу на главно потраживање јер је сваки од њих тражио наплату свог новчаног потраживања из радног односа. Због тога не постоји њихова солидарност ни у погледу одлуке о споредном захтеву за исплату парничних трошкова, већ сваком од њих припада једнак део досуђених парничних трошкова. Исто правило важи и за трошкове извршења, одређене решењем о извршењу, по једном предлогу који је поднело више извршних поверилаца.

Следствено томе, тужиља не може основано од тужене тражити накнаду материјалне штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у висини трошкова парничног и извршног поступка не измирених у поступку извршења, преко износа који одговара њеном уделу у истима (члан 156. став 1 раније важећег и члан 160. став 1. сада важећег ЗПП).

Из наведеног разлога, нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, због чега је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**